

OTO JA

OTO MY

GRANICE I ROLA RODZICA

Granice określają osobę, jej możliwości, odczucia, pragnienia, nadają kierunek, który wyznacza w pewnym stopniu rozwój. Dziecko dzięki granicom poznaje siebie, zasady społeczne, świat i prawa, które nim rządzą.

Granice są związane z systemem wartości, w związku z tym mają wpływ na rozwój moralności dziecka, później osoby dorosłej.

GDY DZIECKO WYZNACZA GRANICE DOROSŁEMU:

- nie respektuje zasad i granic innych osób, ciężko mu się dostosować (skutkuje to w przyszłości, iż dzieci – potem dorośli, będą mieli problem w relacjach, respektowaniu czyjejs fizyczności, respektowaniu zasad związanych z dobrem czyjejs osoby - jak daleko można się posunąć w zachowaniu)
- zaburzone jest bezpieczeństwo.

RODZIC USTALAJĄC GRANICE, POWINIEN BYĆ ŚWIADOMY PO CO TO ROBI, KIEROWAĆ SIĘ TYM ABY:

- uwzględniać system wartości jaki panuje w rodzinie (ustalenie, rozpoznanie wartości to dobry punkt wyjścia do wprowadzania granic)
- nie były zbyt sztywne
- dostosowywać je do rozwoju dziecka (dziecko będzie napierało na granice aby je poszerzać, to jest naturalne, bo granice powinny się zmieniać w raz z rozwojem dziecka – zmienia się dojrzałość emocjonalna dziecka, kompetencje)
- dążyć do wypośrodkowania, nie ma idealnego wskazania jak te granice stawiać.

Granice można porównać do linii, której nie powinniśmy przekraczać. Linia wyznacza nam przestrzeń, która do pewnego momentu ogranicza się z różnych powodów, jednak nie zastania, nie odcina od horyzontu (potencjalnie nowych możliwości, które mogą być bardziej dostępne gdy będzie na nie gotowość).

Powinnością rodzica jest wprowadzenie dziecka w świat i w jego rytmy. Kiedy rodzic wytyczy obszar, po którym dziecko może się poruszać, wówczas ono ustala swoje granice. Gdy rodzic nie ustanowi bezpiecznego pułapu działań dziecka, konsekwencją tego stanu rzeczy jest to, że dziecko samo zaczyna wyznaczać, dyktować granice dorosłemu. Dochodzi wtedy do zamiany ról.

Psychologicznie rozpatrując zagadnienie granic, można powiedzieć, że nie ograniczają one rozwoju człowieka. Ograniczającym czynnikiem mogą być **lęki** rodzica lub **styl wychowania**, który **wpływa na to w jaki sposób granice są wyznaczane**.

DLACZEGO RODZICE MAJĄ KŁOPOT Z USTANAWIANIEM GRANIC?

1. Obawa przed popełnieniem błędu w ustanawianiu obszaru granic (ważna jest tu świadomość, po co tego dziecko uczyć, jak to się przełoży na jego przyszłe życie).
2. Poczucie winy. Może być sytuacja, iż rodzice reprezentują jeden system wartości, jednak jeden z nich np. ma mniej czasu dla dziecka, pojawia się poczucie winy, intuicyjnie chce zrekompensować brak obecności dla dziecka i obniża, poluzowuje wcześniejsze ustalenia.
3. Lęk przed stratą dziecka. Rodzic obawiając się, że dziecko odwróci się od niego, przestaje być konsekwentny w stawianiu granic. Takie postępowanie doprowadzi do tego, że dziecko samo wyznaczy, najczęściej niebezpieczne granice.

CZEGO RODZIC POWINIEN UNIKAĆ GDY USTANAWIA GRANICE?

1. Szukania łatwych rozwiązań, upraszczanie sobie sytuacji. Czasem granice są stawiane w taki sposób, a nie inny, aby rodzicowi było łatwiej, a granice do tego nie służą. Wyręczanie dziecka, to nie granice. Wyręczanie dziecka niczego go nie uczy. Dziecko musi mieć poczucie kompetencji (nabywa je poprzez wykonanie czegoś samodzielnie).
2. Labilnych działań wobec dziecka. Rozchwiane granice oznaczają burzenie systemu dziecka. Dziecko potrzebuje spójnych granic (nie odgrywamy dobrego i złego policjanta – żeby mieć dla siebie więcej dziecka). System wychowawczy powinien być spójny.

GRANICE USTANOWIONE PRAWIDŁOWO:

- pozwalają dziecku poznawać świat, ale w bezpieczny sposób - dziecko wrzucone na morze możliwości, widzi je, ale nie umie z nich korzystać (dzięki granicom wie dookoła czego może się poruszać, gdy rodzic dostrzeże, że dziecko ma nowe możliwości i kompetencje, poszerza granice)
- dają dziecku bezpieczną przestrzeń do działania, niwelują poczucie zagubienia, lęku, bezbronności (jest ktoś kto nade mną czuwa, do kogo mogę się zwrócić)
- nie generują negatywnych skojarzeń, pozytywnie nastawiają dziecko do respektowania ich.

